

Sygn. akt VIII Gz 62/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) **Spółki jawnej w N. n/N.**

przeciwko: (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.**

w przedmiocie zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21 lutego 2014 r., sygn. akt VIII GC 1488/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od apelacji w kwocie 2.676 zł, złożony w odpowiedzi na wezwanie tego Sądu do uiszczenia przedmiotowej opłaty.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż strona pozwana podniosła jedynie, iż z powodu zatorów płatniczych nie jest w stanie uiścić opłaty w terminie. Sąd I instancji stwierdził, iż pozwana nie sprecyzowała tej okoliczności, nie złożyła również żadnej dokumentacji dotyczącej finansowej sytuacji pozwanej.

Od przedmiotowego rozstrzygnięcia zażalenie wniosła pozwana, domagając się jego zmiany i zwolnienia jej z kosztów sądowych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że z powodu zatorów płatniczych, które trwają od pewnego czasu, nie jest w stanie uiścić opłaty. Pozwana podniosła, że Sąd Rejonowy, po otrzymaniu wniosku o zwolnienie jej od opłaty od apelacji, nie tylko nie wskazał jakich dowodów na poparcie twierdzenia o niemożności uiszczenia przez nią opłaty oczekuje, ale nawet nie zażądał jakiegokolwiek dowodu w tej sprawie. Co więcej, w uzasadnieniu skarżonego postanowienia, Sąd I instancji powołał nieznane pozwanej orzeczenia sądów apelacyjnych i Sądu Najwyższego, z których ma wynikać obowiązek przedstawienia „stosownych” dowodów, nadal ich nie wskazując. Zdaniem pozwanej, twierdzenia Sądu Rejonowego dotyczące obowiązku „zaplanowania” przez przedsiębiorcę w swoich wydatkach gospodarczych odpowiedniej kwoty na procesy sądowe są oderwane od rzeczywistości, gdyż wszelkie takie plany stają się bezwartościowe, gdy zaplanowane pieniądze po prostu nie napływają.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie strony pozwanej zażalenie niniejsze jest konieczne i uzasadnione, gdyż odmowa zwolnienia jej od tej opłaty pozbawia ją w praktyce prawa do Sądu (drugiej instancji), wobec oczywistej niesłuszności wyroku wydanego w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

Na wstępie podkreślić należy, że postępowanie sądowe jest co do zasady odpłatne. Wyjątek w tym zakresie stanowią regulacje zawarte w art. 100-103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2010 r. Nr 90 poz. 594 j.t.), dotyczące zwolnienia od kosztów sądowych.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Do uwzględnienia wniosku osoby prawnej o zwolnienie od kosztów sądowych wymagane jest wykazanie odpowiednimi dowodami, okoliczności na które się ona powołuje. Potrzebne są zatem miarodajne informacje o jej kondycji finansowej i możliwościach płatniczych. Korzyść ze zwolnienia od kosztów ma odnieść strona i to ona powinna w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty na rzecz uwzględnienia wniosku.

W tym miejscu podkreślić należy, iż to osoba prawna, znając swoją sytuację finansową najlepiej jest zorientowana, jakiego rodzaju dokumenty ją obrazują i powinna je przedstawić do oceny Sądowi. Nie bez znaczenia jest tu okoliczność, iż rodzaj dowodów zależy w dużej mierze od charakteru osoby prawnej oraz od konkretnej sytuacji tej osoby i może być inny w odniesieniu do różnych podmiotów.

Sąd Okręgowy podziela w tym miejscu dominujący w orzecznictwie i doktrynie pogląd, iż racjonalny ustawodawca nie zdecydował się na wskazanie w art. 103 rozważanej ustawy możliwych do przedłożenia przez wnioskodawcę dowodów, a tym samym zwolnił Sąd z obowiązku wzywania o konkretne dowody na poparcie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych (por. Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 26 czerwca 2013 r. III APz 14/13, LEX nr 1335804).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że pozwana nie wykazała, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie opłaty od apelacji. Strona pozwana w sposób lakoniczny powołała się na zatory w płatnościach, jednak w ocenie Sądu, ze stwierdzenia tego nic nie wynika.

Pozwana nie dołączyła do wniosku żadnych dokumentów finansowych, co uniemożliwiło Sądowi dokonanie oceny jej sytuacji ekonomicznej. Nie dołączono w szczególności podstawowych dokumentów w postaci: bilansu, rachunku zysków i strat, spisu majątku obejmującego dłuższy niż kwartał okres czasu; deklaracji podatkowych; wyciągów z rachunków bankowych, które pozwoliłyby zweryfikować twierdzenia pozwanej o braku środków pozwalających opłacić apelację.

Do rozstrzygnięcia wniosku osoby prawnej o zwolnienie od kosztów sądowych potrzebne są miarodajne informacje o jej kondycji finansowej i możliwościach płatniczych. Korzyść ze zwolnienia od kosztów ma odnieść strona i to ona powinna w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty na rzecz uwzględnienia wniosku. Zwolnienie od kosztów sądowych, szczególnie w przypadku osób prawnych zarezerwowane jest dla wyjątkowych sytuacji, których ocena należy do Sądu, ale ich szczegółowe wykazanie leży wyłącznie w gestii wnioskodawcy.

W świetle powyższego brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutów skarżącej, zaś rozstrzygnięcie Sądu I instancji uznać należy za prawidłowe.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił zażalenie pozwanej, stosownie do art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.